

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társszerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petítser ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

Elégtételt kérünk!

Azt gondoltam, hogy a Thuróczy-banketten elhangzott „abcug“-ról szóló hír csak kószahír, melyről nem érdemes beszélni. Hogy csak amolyan nyitrai pletyka. De a főispánék hivatalos lapjában látom, hogy az mégis megtörtént, sőt hogy azt érdemesnek tartották ujságuk útján még a nagyközönséggel is tudatni.

Ha úgy, akkor érdemes azt az abcugot szóba hozni és megelemezni: kinek jelenlétében és hallgatag beleegyezése mellett, s kivel szemben történt az? Történt a nap hőse, a jubiláló főispán jelenlétében és hallgatag beleegyezése mellett, a főispánt üdvözlő nyitrai püspökkel szemben. A hivatalos ujságban ugyanis kiírták, hogy Bende püspök üdvözlő táviratát „némelyek megabcugolták“, de azt nem írták ki, hogy a főispán ezt a tettet nyomban helytelenítette volna. Tehát . . .

Azt, a ki mást megtisztel és üdvözl, sehol a világon sértegetni nem szokás; nemcsak a jó barátot nem, de még az ellenséget sem; mert a hódolatért józan eszű ember senkit arcul ütni nem szokott. Azon a banketten ez mégis megtörtént s nem is valami közönséges emberrel, hanem egy püspökkel, nagy tekintélyt képviselő férfival szemben, egy, szintén tekintélyt képviselő, előkelő állású férfi részéről, illetőleg hallgatag beleegyezésével.

Elbíráthatjuk ezt az esetet az egyszerű műveltség és elbíráthatjuk a tekintélynek tartozó tisztelet szempontjából. Akár az egyik, akár a másik szempontot veszszük, az eset kritikán aluli. Az első szemponttól kár beszélni, oly nyilvánvaló itt az etiket arculcsapása; kivált ha hozzáveszszük, hogy a közbeszéd szerint azon az ebéden a megye „legjobbjai“ vettek részt, legalább Markhót így táviratozta Széllnek. Hogy pedig az előkelők nem így szoktak eljárni egy üdvözlő távirattal szemben, azt vitatni nem lehet s az ország különféle izlésű főispánjai közül eddig még nem állította senki.

De vegyük a másik szempontot, a tekintélynek tartozó tiszteletet. A mai anarchikus időnek egyik jellemző vonása; a tekintély lábbaltiprása, a társadalom pótolhatatlan kárára. Minden ripők sokat tart magáról s előtte se érdem, se munka, se állás, se tekintély nem bír

értékkel. Hogy hová vezet ez, látjuk a napi eseményekből, melyekből az az egy tanulság folyik, hogy a mai ember számára legalább a józan ész kell megmenteni. Oly annyira fejetetejére van állítva minden.

Egyéb se hiányzik tehát ezen felfordult állapotokhoz, csak az, hogy még a tekintély képviselői is, a kiknek legalább is józan ítéletű férfiaknak kell lenniök, egymást leabcugolják. Hogy példát mutassanak arra, hogy hogyan kell egymásra nyelvet öltögetni és a „legjobbak“ szemeláltára egymást sárba tiporni.

Lehetnek nézeteltérések, melyek heves összeszólalkozásra vezetnek; lehetnek személyi antipatiák, melyek elidegenítenek valakitől; de ha a társadalom vezetőinek kell valami jó tulajdonsággal birniök, akkor az legalább az legyen, hogy nyilvános téren tudjanak uralkodni magukon, s ha okuk is volna a haragra, már csak a jó példa és a köztekintély megóvása érdekében, ne tegyenek olyasmit, a mi mások megbotránykoztatására s a rossz szenvedélyek ápolására alkalmas szolgálhatna. Mikor az alsóbb rétegek között amugy is sok van a forradalmi szellemből, mely csak alkalomra vár, hogy egy-egy fölöttük állóval szemben kitörjön; akkor egy püspöknek a „legjobbak“ részéről való megabcugolása éppen jó oktatás arra, hogy a nép semmi szentet ne tiszteljen többé. A király-gyilkosság ime napirenden van, még csak tessék onnan fölülről a püspököket is abcugolni, akkor aztán lehet megfékezni az anarchiát.

És kivel szemben tették ezt? Bende Imrével, a nyitrai jó szívű püspökkel szemben, kire még ellensége sem — ha ugyan lehetne olyan — tud haragudni; ki egyebet sem tesz, mint hogy sorba iskolákat emel s ott tartja évenként a 40 kosztos deákot, ki neki fogja köszönni azt, ha állásbeli ember lesz belőle. Azzal a jószívű püspökkel tették ezt, kihez talán éppen az abcugolók fordulnak legtöbbször egy-egy ösztöndíjért s más, társadalmi és politikai támogatásért. Tették ezt akkor, mikor az a püspök éppen a főispánnak üdvöt és boldogságot kívánt.

Az eset magában hordja a kárhözható ítéletet, sok-sok szempontból.

Elítélendő az az egyszerű etiket, a tekintély tisztelete s elítélendő — hogy

végül ezt is hangsúlyozzuk — a nyitrai társadalmi viszonyok szempontjából.

Nálunk a nemrég még nagyon is feldult társadalmi viszonyok némileg lecsendesültek; remélni lehetett, hogy az állapotok változtával visszatér közénk az óhajtott béke és a kölcsönös megbecsülés. És ime! Ujra sebet ütnek a katolikusokon, talán nagyobbat az eddigiekénél. Mert ne gondolják az urak, hogy püspökünk megsértése csak az ő magán dolga; a ki a püspököt sérti meg, az az egész egyházmegyét megsértette.

És én most ezt az ügyet a nyitrai egyházmegye elé viszem és kérdezem: ti hívei a nyitrai püspöknek, eltúrhetitek-e azt a sérelmet, mely oly indokolatlanul esett meg Atyátokon? A közigazgatási és politikai téren sokat szenvedtetek eddig, ismerem panaszaitokat, de ime hova nyulnak immár? Már a püspöki tekintély palástja sem tiszteletreméltó előttük és a főispán hozzáadja sanctióját!

Ez ellen a tekintély érdekében tiltakoznotok kell, elégtételt kell kérnetek; mert sok mindenféle baj eshetik meg az emberen; de kettőt nem lehet eltúrni: az önérzetes férfi nem tűri becsületének, az önérzetes katolikus nem tűri püspökének megsértését.

Cato.

A bolyongó vásártér.

A mi vásárterünk még csak nem is készült el, máris ujra kiüldözték „helyéből“. Először a „törökkapunál“, a város déli oldalán volt. Aztán jött a honvédkasármány, hogy milyen pompás honvédkasármányát lehetne ott építeni! Adja át a város ezt a honvédkasármányának és keressen vásártérét másutt, hiszen elég széles ez a földkeresség. És a város, mint a jó bolond odaadta neki, azaz honvédkasármányát épített reá hitelbe, s most a bér még az építkezési költség kamataira sem elég, mert jelentékenyen rá kell fizetnie.

Az új vásártér azután áthelyezték a város legszélére, a vasut felé. Planirozták, adaptálták, építettek reá, tengernyi költséggel kiverték cölöpökkel, korlátokkal. S alig hogy készen volt, jött a földmívelési miniszter, hogy jó volna ez a tér a méntelepnek. Építsen Nyitra városa oda huszárok számára kasármányát, persze megint adósságra.

Azaz a miniszter nem kötötte magát ahoz, hogy éppen adósságra kell azt építeni. Megteheti a város megtakarított kincseiből is. De mivel Nyitranak csak megtakarított adósságai vannak, hát építette ezekből. Új vásártérét átengedte a méntelepnek. Épített reá hitelbe méntelepka-

szárnyát, azon hiszemben, hogy a ménék és huzárok számára a szükséges dolgokat nem fogja érsekujvári meg váci zsidó szállítani, hanem a miniszter be fogja szerezni azokat Nyitrán. És a miniszter nem szerezte be azokat Nyitrán, hanem Ujvárott, Vácon és Mesopotamiában; csak az építkezési költségeket szerezte be Nyitrán. S most Nyitra egy fogyasztó tömeggel szegényebb meg egy 150 ezer firt adóssággal gazdagabb lett, a mibe a mentelep került.

No meg elvesztette vásárterét is.

De hiszen van még tér a világon elég, ha nem is vásártér. Voltak a temető felé vezető ut mentén kiálló sziklák, nyaktörő mélységek, van Nyitrán egy modern vállalkozó, Morton József, a ki pompásan tud sziklákat repeszteni; ért a mélysegekből és magaslatokból remek sikot egyengetni, csak a város megfizesse. S Morton József úr sem kőti magát ahoz, hogy a város éppen megtakarított pénzből fizesse. Elfogadja ő, ha adósságra veszik is fel a pénzt.

És tény a tér elkészült; még ugyan nem egészen, de éppen annyira, hogy jelentékeny kárval ismét ott hagyható a fakepél. Akkor jött a harmadik miniszter, az igazságügyi (lám Nyitrát mindig a miniszterek boldogítják) és Themis az igazság istenasszonyához hasonlóan, *bekötött szemmel* kiválasztott a törvényszéki palotához egy helyet. Nem ugyan az új vásártéren, hanem ennek közelében. És azt mondotta, hogy vásártér az igazságügyi palota közelében nem tűr. Nyilván azért, mert a bírák, meg a jegyzők ablakaikból megláthatnák a gabona, meg a lókereskedést; már pedig ez a földművelési meg tán a kereskedelmi de nem az igazságügyi miniszter tárcájához tartozik.

Az új vásártér is tehát — a befektetett ezekkel együtt — pusztul és mehet „új hajlékot keresni.“ De, hogy a város ne jöjjön zavarba, hova állítsa a vásárterét, hát mindjárt előáll az igazságügyi miniszter, hogy ő már előbb vett egy telket az igazságügyi palota számára a vasut mellett, hát ezt szívesen átengedi a város számára — vásárternek, azon a forszos áron, melyen ő azt egyesektől építkezési célokra megszerezte.

És ugyis lesz. Nyitravárosa rövid tíz év alatt már harmadik, nagy költséggel helyreállított vásárteret kénytelen odahagyni s felütni sátorfáját egy negyediken. S hozzá még olyan helyen, melyet a miniszter törvényszéki palota céljaira vásárolt meg. Lám hol van Magyarországon város, mely megengedhetné magának azt a lukszust, hogy vásárteret állítson olyan helyen, ahová má-

sok egy millió koronába kerülő palotát akartak építeni.

Nyitra városának ugyonis van egy nagy ellensége és ez a Nyitra, a folyó. Ez ősszel meg tavasszal, hebe-korba nyáron is, úgy körül öleli vízével a várost, hogy csakugyan nem marad más hátra, mint elfogadni a miniszter drága ajánlatát. Ha csak a vásárteret, mint egykor Velence városát, nem akarják lagunákra építeni. Bizony odáig jutottunk, a szabadelvű kormány miatt, mint a taliánok, kik a hunok előtt kénytelenek voltak a lagunákra menekülni.

Azért egy csöppet sem csodálkozunk, ha már Árpási Imre is, a nyitrai szabadelvűpárt egyik fő-főkorypheusa, a leghevesebben kikelt egyik utóbbi városi közgyűlésen, és *gyalázatnak* nevezte el azt az eljárást, melyben a kormány Nyitra városát részesíti. Hanem persze, ha majd a kormánynak szüksége lesz a mi voksainkra, akkor bizonyára mindazok, kik a kormány velünk szemben tanusított bánásmódját *gyalázatnak, mevényletnek* nevezik, kétségkívül ismét a kormánynak fognak szavazni. Nyitraváros polgárainak pedig nem marad epyéb hátra, mint fizetni különféle rosszul sikerült tervezetekre. — Hiszen, mint mondják, „csak egy percent, két percent“ adóemelkedés lesz évenként, a mely évenként szaporodó „egy-két percent“ alatt már is roskadozunk.

Nyilt levél

a Nyitramegyei Szabadelvű Kör t. c. elnökségéhez.

Midőn az országgyűlési nemzeti párt a szabadelvű pártba belépett és az akkor miniszterelnökké kinevezett Szell Kálmán ur a jog, törvény és igazság uralmát ígerte, beléptem én is a Nyitramegyei Szabadelvű Körbe.

Most, hogy a miniszterelnök ur Thuróczy Vilmos nyitramegyei főispán urat, ennek tíz éves jubileuma alkalmából táviratilag olyképp üdvözölte: „Isten áldása kísérjen utaidon. Adjon neked megelégedést és boldogságot az életben, elismerést és jól teljesített kötelességek öntudatát közpályádon.“ Miniszterelnöki állásánál fogva nagy horderőt tulajdonítok szavaiknak, mely azonban alkotmányos jogainkra nem kecsgettető; mert azon a tíz éven belől a Nyitravármegyében megjertt országgyűlési, megbízottsági és közszékeljárói választásokról igen nagy részben, sőt nyugodt lelkiismerettel mondhatom, általában nem a jog, nem a törvény és nem az igazság, hanem a főispán urnak alárendelt megyei közegek és a főispán ur

Mikor Duilius ezt látta, meggyőződött, hogy ő ennek az egész pompának csakugyan közép-pontja, és felette tetszett neki a dolog. Nézte az ellenségtől elfoglalt hajók orrait, amint fel és alá himbálóztak a levegőben, majd a fehér áldozati bikákat, amint hosszú sorban lépdelték egymásután, melyek hogy egy kis változatosságot hozzanak a menetbe, néha egy mellékutcába eliramodni akartak, vagy a mellettök lépdelő áldozati papokat aranyos szarvaikkal oldalba döfték.

Jól hallotta, dacára az öt bandának, hogy irigy barátjai mindenféle megjegyzéseket tesznek, pl. hogy a nép több is lehetett volna, hogy a lelkesedés némi kívánni valót hagy maga után stb., stb. már mint az irigység szokott beszélni, mikor közel van ahoz, hogy megpukkadjon mérgében. De utóvégre ez már vele jár a dicsőséggel és abban is van valami hízogó. És dacára az epéskedő barátoknak, dacára a roppant forróságának, sőt dacára, hogy roppantul viszkedett az orra, be kellett ismernie, hogy az emberi életnek a dicsőség, sőt a dicsőség egyedül ad értéket. — De nagyon bántotta az a gondolat, hogy ez a diadalmenet csak egy napig tart.

Azt belátta, hogy egész életén át csak nem diadalmenetelhet ugyan, de mégis érezte, hogy ilyen nap után pusztá, sivar lesz az élete.

akarata szerint megválasztott elnökök erőszakos ténykedése döntött.

A miniszterelnök ur tüntetőleg kifejezésre juttatott óhajtsái kötelességemmé teszik, hogy törvény iránti tiszteletnek kifejezést adva, Deák Ferenc elveit az alkotmányos jogok gyakorlása tekintetében is kövessék és a Nyitramegyei Szabadelvű Körből kilépjek.

Van szerencsém kilépésemet ezennel bejelenteni.

Tisztelettel Divék-Ujfalun, 1900. évi augusztus 1-én

id. Rudnay István.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Petrovics László, nyitrai főgimn. tanár, lapunk munkatársa, nejevel Tátrafüredre; Misz Rezső, trencsényi segédlelkész, világiállás tanulmányozására Párizsba utazott. — Kutvaszer István iglőfűredi nyaralásáról tegnap érkezett vissza Nyitrára.

A törvényszéki palota ügyében már végleges döntés történt. Bernát, igazságügyi államtitkár, dr. Janits Imre orsz. képviselőhöz intézett levelében arról értesíti ez utóbbit, hogy a nyitrai törvényszéki palotát a miniszter mégis csak a honvédkaszárnya mögé, az Árpási, Szajkó és a Lelkes-féle telkekre (vagyis a piarista-utca a fapiacra nyíló torkolatával szemben) fogja építeni. S már is előre értésére adja dr. Janitsnak, hogy a környéket csatornázni és kövezni kell, s így a kormány döntése a várost nem csak egyik szép épületétől fosztja meg, hanem ezen külteleknek csatornázása és kövezése miatt még jelentékeny anyagi kárt is okoz neki; már pedig ezt Nyitra városa, mely nagy többségében mindig mameluk volt, meg nem érdemelte. — Azaz, pardon, megérdemelte!

Harcászati céllövészet. A nyitrai 14-ik honvéd-gyalogezred folyó évi *augusztus hó 23-án* reggeli 6 órától kezdődőleg harszerű céllövészt tart Darázs község és a 220 m. ponttal jelzett magaslat közt. Fő-lőirány Kajsza község, Pleska + 452. Figyelmeztetik a közönséget, hogy az említett napokon a lőirányban levő erdőben való tartózkodás, vagy járkálástól, miután életveszélylyel jár, óvakodjék. A céllövés idejében a lövés irányában a magaslaton vörös zászló fog kitézetni és megfelelő számú örök lesznek kiállítva.

Ebből azt lehetne következtetni, hogy Duilius pompaszerető és dicsvágyó ember volt. Szó sincs róla. Nem volt szerényebb, sőt csendsebb ember nálánál; de a hirtelen siker egyszerre kivetkőztette bőrből, és bosszusan mondogatta, hogy aligha lesz többé alkalma, miszerint kürtösök, fuvalások, s áldozati bikák kíséretében tarthassa valaha bevonulását.

A porta triumphalis (a diadalkapu) alatt várta az egész senatus, hol üdvözölő iratot adtak át neki. Az egyik Aedilis beszéddel fogadta, s kiemelte, hogy a köztársaság tekintettel a halhatatlan érdemekre, semmi költségtől sem riad vissza, hogy Duiliusnak ezen nevezetes napon bármilyen óhaját teljesítse, amit ésszerűleg kívánni lehet, tevé hozzá egy óvatos megjegyzéssel.

Duilius ezen nagylelkűségtől egészen elkábitatva, éppúgy, mint más ember nem, ő sem volt képes, hogy az alkalmat kellőleg felhasználja.

Zavarában nem jutott eszébe, hogy mit kívánjon; mert pénzt kérni, az nagyon komisz volna. Végre eszébe jutott, hogy örökös diadalmenet után kívánczik; de nem volt bátorsága, csupán csak egy kicsike kis töredékét kívánni annak a pompának, amely környezé.

Eunelfogva halás közönetnyilvánítása mellett említé az Aedilisnak, hogy kívánsága abból

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

A fuvalás.

(Humoreszk a régi római világból.)

Duilius consul diadalmenetét tartotta Rómába a karthagói flotta felett vívott győzelme után. Ebben a pillanatban a világ legboldogabb emberének tartotta volna magát, ha csak egy kevéssé is kényelmes volt volna helyzete; de a diadalköcsi tömve volt közel rokonaival meg legjobb barátjaival, úgy szorongtak benne, mint a heringek. A borostyán-koszoru homlokáról lecsuszott az egyik szemére és kényelmetlenül csiklándozta az orrát. Minthogy egyik kezében a jogart tartotta, a másikkal meg görcsösen a döcögő diadalszékébe kapaszkodott, hogy el ne essek, nem maradt egyéb hátra, mint némán viselni sorsát.

De ez utóvégre egészen mellékes, ha összevetjük azzal a dicsőséggel, mely neki most osztályrészt jutott. Minden ember azon volt, hogy legalább egy pillantásra magára vonja Duilius consul tekintetét. Még a kocsi vonó lovak is olykor-olykor hátra fordították fejüket, hogy a consul tekintetét elleshessék.

Aranymise. Spányik Tamás, szkacsányi kerület alesperese és chinoráni plebános f. évi augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor a chinoráni templomban aranymisét fogja tartani, mely ritka alkalom méltó megünneplését maga a szkacsányi kerület vette kezébe. Őszinte szívből magunk is is legjobb kívánatainkat fejezzük ki a jubileumunknak.

Az orsz. kath. nagygyűlés alkalmából Budapestre rándul az itteni kath. legényegylet részéről 4 rendes tag Czeizel Antal ügyvezető II-od elnök vezetése alatt. A kath. kőmíves egylet részéről pedig Jeszenszky Alajos elnök, Fesztoráczy Gyula titkár és még 11 tag. Mindkét egylet saját külön zászlaja alatt vesz részt az ünnepélyeken.

A romániai zsidók Nyitrán. A romániai zsidók ügyében a következő levelet vettük: Nyitra, 1900. aug. 3.

Tekintetes Szerkesztőség!

A román zsidó emigránsok érdekében a nyitrai izr. hitközség képviselőtestülete által kiküldött bizottság pénzügyi felmérést végeztetett a helyen, s ez alig 24 óráig tartott gyűjtésnek eredménye a következő:

Verő Zsiga és Morton József gyűjt.	1062 kor.
Katz M. főrabbi és Fischer Lipót gyűjtése	388 kor.
A ny. i. hitközség pénztárából	200 kor.
A ny. i. népkönyha	100 kor.
A ny. i. nőegylet	100 kor.
Összesen	1850 kor.

Miután ezen kedvező eredmény polgártársaink humanus érzelméről tesz bizonyosságot, van szerencsém a fentebbieket b. tudomására hozni és a gyűjtőívet átszámaztatni azon kérelemmel, hogy ezeket b. lapjában közzétegyék szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Dr. Himmler Miksa,
hítszónok.

Vettük az aláírási ívet is, melyen 7 keresztényen kívül valamennyien zsidók az aláírók, mintegy 200-an. El kell ismerni, hogy rövid néhány óra alatt szép eredményt tudtak felmutatni, de egyúttal azt is bizonyítja az adakozás, hogy a zsidók között a határ és nemzetiség nem képez választót. Ők az egész világon egyek, ha még annyira tagadják is.

Mezőgazdasági szesztermelők tanfolyama. A Nyitrai Mezőgazdasági Egyesület által a folyó évben rendezendő mezőgazdasági

szesztermelő tanfolyam szeptember hó 27-től október hó 11-ig fog megtartatni Nyitrán a város-háza nagytermében. A tanfolyam előadója dr. Kosutány Tamás, a magyar-óvári gazdasági akadémia kitűnő tanára. Előadást fog tartani ezenkívül dr. Böszörményi Oszkár budapesti ügyvéd, a szesz megadóztatására vonatkozó törvények és szabályokról. Az előadások mindig délelőtt fognak megtartatni; délutánonként pedig a közeli szeszgyárakba fognak a hallgatók kirándulni, a gyakorlati okmutatások megtekintése végett. Tandíj gyanánt minden hallgató 40 koronát fizet, mely összeg a Nyitrai Mezőgazdasági Egyesület pénztári hivatala címére (Nyitra, Felső-város) küldendő. A tanfolyamon részt venni akarók jelentkezzenek a f. augusztus hó 30-áig a Nyitrai Mezőgazdasági Egyesület titkári hivatalánál.

Állami tisztviselők községi pótdóója. Ismeretes, hogy az állam az ő tisztviselőit azon kedvezményben részesíti, hogy felmenti őket a községi pótdóó alól. Ezen kedvezmény nem egyszer abnormis helyzetet teremt a községi költségvetés megállapítása körül. Nyitrán is, meg másutt is igen sokan vannak a képviselőtestületben, kik maguk részéről fel vannak mentve a községi pótdóó alól és ők maguk befolyásolják a pótdóó megállapítását, holott személyekre nézve abban érdekelve nincsenek. Egyik lapársunk a „Vágvölgyi Lap“ a minap felvetette azt az eszmét, hogy az állami tisztviselők községi pótdóó mentessége igazságtalan. Lapársunk ezáltal nem akarja sújtani az állami tisztviselőket, hanem azt mondja, hogyha az állam gvallért akar játszani tisztviselőivel szemben, ám tegye azt a saját zsebéből, ne pedig a máséiból. Vagyis részesítse megfelelő adómentességben az állami adóban, ne pedig a községben. A tisztviselők nem veszítenek vele semmit, a községek nevezetesen a városok nyerne. Nyitrán egy magában százakra megy azok száma, kiknek pótdóója jelentékenyen növelné a városi bevételeket, s kikről nem tudjuk, mi jogon vannak felmentve az alól, hogy a városnak adót fizessenek. Ám adja meg nekik azt a kedvezményt az állam a sajátjából, semmi kifogásunk az iránt. De nem igazságos, hogy ők fizessenek annak, akinek éppen szolgálatot tejesítenek, és felmentve legyenek azon községnek adója alól, mely őket is áldozatok arán kövezés, csatornázás, világítás, közbiztonság stb. révén előnyökben részesíti, míg ők maguk a községnek semmi viszonzószolgálatot sem tesznek. Felvetjük ezt az eszmét azon hiszében, hogy a községi pótdóót fizetni köteles polgárok között majd vizsgálhat fog kelteni.

Az országos katolikus nagygyűlés tagjait van szerencsénk az utazásra nézve a következőkről értesíteni: 1. A magyar kir. államasutak és a kassa-oderbergi vasut vonalain a tagok a II. osztályon III. osztályu jeggyel s a III. osztályon fél II-od osztályu jeggyel utazhatnak. Ezen kedvezmény augusztus 12-től augusztus 25-ig érvényes. A kedvezmény igénybevételehez az általunk kiállított tagsági jegy s igazolvány szükséges. 2. A gőzhajón utazó tagok augusztus 25-ig II. osztályu jeggyel az első osztályon, III. osztályu jeggyel a II. osztályon utazhatnak. Külön igazolvány nem szükséges, hanem az általunk kiállított és szétküldött „Tagsági jegyeket“ kell felmutatni. 3. A déli vasut vonalán augusztus hó 13-ától augusztus 24-ig a III. osztályban egy egész II-od osztályu jeggyel, a II. osztályban egy egész I. osztályu jeggyel utazhatnak oda és vissza. Vagyis csak egy jegyet kell váltaniok, mely a visszautazásra is érvényes. Itt a mi tagsági jegyeink mellett szintén külön vasuti igazolványok szükségesek, melyeket mi küldözünk szét. Budapest, 1900. évi július hó 20-án. Gyürky Ödön, titkár.

Testvérgyilkosság. Sztancsek György és Sztancsek Mátyásnak hívják a testvér párt, kik edes testvéröcsésüket Sztancsek Imrét, galádul megölték, hogy ennek örökébe léphessenek. Szörnyen zokon vettek azt öcsésüktől, hogy ő nagyobb örökségbe jutott mint ők, miért is perbe fogták öcsésüket. A bíróság minden foruma Imre gyerekeknek adott igazat, a mi a két idősebb testvért haragra lobbantotta. A kajáni irigység nem hagyta nyugton őket és öcsésüket annyira gyűlölték, hogy közösen elhatározták hogy Imrét láb alul elteszik, hogy annál könnyebben osztozkodhatnak vagyonán. Vezetékényen történt július hó 27-én, hogy a két idősebb testvér Imre testvéröcsésükkel az ebéd alatt összeszóllalkoztak, miből verekedés támadt és Imrét a földre teperték, hol is lefogva késszurásokat ejtettek testén, egy késszurás a szívére talált a szerencsétlen ifjut, ki rögtön kiadta lelkét. A két gonosztevő erre azonnal elhagyta a falut és bujdosó lett. Mignem néhány napra rá Nagytapolcsányban egy napszamos ember a korona szálló pálinkás boltjában felismerte őket, s nyomban a csendőrséget értesítette. A csendőrség még ott találta pálinkázás közben s rögtön letartóztatta az illetőket.

Tüzeset. Dlszinben, a nyitra-rudnói völgy e legszegényebb községében, jul. 30-án reggeli 4 óra tájban vigyázatlanság folytán tűz ütött ki s csakhamar két lakóház a melléképületekkel együtt áldozata lett a pusztító elemnek. A dologban az

áll, hogy a zenekarból az egyik fuvolás mindenkor kísérije utjain.

A senatust ez a szerény kérés igen kellemesen érintette és természetesen áradozó szívélyességgel ígérték meg mindnyájan kívánsága teljesítését. Duiliust felszólították, hogy maga válassza ki a muzsikust, s ő a legnagyobbat választotta ki közülök, mire megindult a menet a diadalkapu alatt a capitoliumi domb felé.

*

Este diszvacsoza volt Duilius tiszteletére. S jóllehet a régi rómaiak, mint köztudomásu, csak bort ittak lakomáiknál, Duilius az nap este csak nehezen tudott hazajutni; az új fuvolás valahogy ágyba segítette őt, de arra már nem birta rávenni, hogy a saruit is lehuzza lábáról, s azon kor-nak legkedveltebb melódiáival elringatta csendes álomra.

Minthogy hősünk történetét a hisztorikus hűségével kell előadnunk, nem hallgathatjuk el azt a megszorító tény, hogy Duilius az első napok örömeiben teljesen visszaelt a fuvolással, és semmi tapintatot vagy jó izlést sem tanusított őt illetőleg, hanem mindig és mindenhova magával cipelte. Elment például látogatóba valahová, hát az előszobában hagyta a flótást, a ki tüdeje szá-

kadtából kegyetlenül dolgozott a fuvolával. Ugy, hogy utóvégre Duilius minden ismerősei később kénytelenek voltak eltagadni, hogy othon vannak, mikor a consul nem tudott megválni a fuvolástól.

Mikor a templomba ment, magával vitte a fuvolást, aki a zenekarban játszott. Színházban Duilius másképp nem vásárolt páholyt, ha csak a karmester meg nem ígérte, hogy játszhatik az orkestrumban, s felvonások közben legalább egy solo-számot kellett neki átengedni. Azonkívül a consul különkódéséhez tartozott az is, hogy föl és alá sétálgatott a forumon, mialatt a flótás különböző marsokat sipolt, úgy hogy már maguk a rómaiak is, kik nem valami kiváló érzékkel bírtak a humor iránt, nagyon különösnek találták a dolgot.

Az idősb Duilius, a consul atyja, az már éppen elviselhetetlennek találta, mert ő mint igazi régi római megvetette a fényt, hiuságot, zenét s egyáltalában a szépművészeteket. Fiának fuvolása, ki egész nap az udvaron próbákat tartott, kétségbeesésbe kergette az öreg urat, ki ilyenkor dühében az ablakhoz rohant, s minden megmozdítható butordarabot, ami keze ügyébe esett, a fejéhez vágott. Ez a repülő butoroknak nagy ügyességgel kitért és úgy tetette magát, mintha

ezeket fáradságának jutalmul adták volna; azért gondosan összeszedte és eladta.

Az öreg Duilius legjobban szerette volna magát a fuvolát összezúzni, de a muzsikus még ebéd alatt sem adta ki kezéből a hangszert. Majd azon volt, hogy a zenészt iszakosságra esábitja, hogy ez által elvonja a művésztől, de kudarcot vallott vele, mert a fuvolás egy mértékletességi egylet tagja volt. Vesztegetéssel is próbálkozott, de a fuvó művész büszkeségén ez is hajótörést szenvedett.

Igy tehát az öregnek nem maradt egyéb hátra, mint káromkodni és fiát időről-időre jól eldögönyözni, miközben azzal is megfenyegette, hogy potom áron el fogja őt adni. — A római társadalomnak sajátzerű jogszabályai szerint ugyanis az apa még akkor is eladhatta a fiát, ha bármily nagy érdemeket szerzett volna is ez a haza körül. Önmagától érthető, hogy Duiliusra nézve nem volt valami kecsgetető az a gondolat, hogy személye licitációra kerül s maga is torkig volt a muzsikussal. Megunta ugyanis, hogy minden mozdulatát, mint valami melodramai hős, zenekíséret mellett tegye. A muzsikusknak megmondotta volna egyenesen, de nem merte tenni; attól félt, hogy sértve érzi magát. Csak annyit mert értésére adni, hogy nem szükséges őt min-

a legszomorubb, hogy egy alig 1 éves leánygyermek is a lángokban lelte halálát.

Bende Imre püspök úr ő mlga, mint előző években, az idén is a radosnai nyaralójában tölti a nyarat. Alig van nap, hogy tisztelői ott föl ne keressenek; a múlt héten dr. Való Simon pozsonyi kanonok és Rostaházy Kálmán bpest-krisztinavárosi plebános, egykori képviselőtársa voltak nála látogatóban. A szép vidék láthatólag jó hatással van ő mlga egészségére, mely különben sem hagy kívánnivalót. A szép nyaraló egykor kedvelt tartózkodási helye volt gr. Forgách Ferenc nyitrai püspöknek s ott fordult meg nála sokszor Pázmány Péter is, aki ott, egyik ma is meglévő földszinti szobában írta a Magyarai István sárvári (Vas m.) predikátor ellen intézett első magyar polemikus munkáját, az ország romlásának okairól.

Pápai kitüntetés. Kondor István urat, nyitrai püspöki titkárt a pápa ő Szentsége tiszteletbeli kamarásává nevezte ki. Msgr. Kondor hivatalában tanúsított hű és pontos szolgálataért kapta ez elismerést, és e hét folyamán számos barátja kereste fel üdvökívánataival, melyekhez lapunk részéről is őszinte szívből csatlakozunk.

Kinevezés. Szücs Lajos, trencsényi segédtelekkönyvvezető, a duna-szerdahelyi járásbírórsághoz telekkönyvvezetővé neveztetett ki.

A kereszténység 900 éves emlékünnepé Nyitra. A magyar nemzet kereszténységre térésének 900 éves fordulóját, mint már említettük, szept. 8-án fogjuk ünnepelni Nyitra. Az alkalmi bizottság e napokban kidolgozta a részletes programot, melyet nemsokára egy, papokból és világiakból álló nagy bizottság elé fog terjeszteni, hogy a közérdeklődés mellett az ősi Nyitra is méltóan ünnepelje a nagy nemzeti évfordulót. Addig is felhívjuk olvasóink figyelmét az Esztergomban és Budapesten aug. 15 és 20-án tartandó nagy országos ünnepélyekre, hogy azokon minél többen vegyenek részt.

A kik a piac ellen vétének. Mióta az új vásár-szabályrendelet életbe lépett, jókora összeg gyűlt be pénzbírságok címén. Nemesak, hogy a kofákat büntetik meg, kik illetéktelenül elővásárlásokat eszközölnek, hanem a háziasszonyokat is érzékenyen bírságozzák, kik a piacra siető, vidékről jövő parasztokat utcákban az utcán megállítják, vagy a bolt helyiségbe hívják, és ott csibek, vagy más felett alkudoznak, mert ezzel a piacot drágítják, miután annál kevesebb áru kerül ott eladásra. Offenberger rendőrfelügyelő sorba szabja a 10 korona büntetést.

den utjában kísérmie, hanem csak kiváló alkalomkor; és bármennyire csodálja is zenészi lángelméjét, mégis lelkiismeretlenség volna tőle a művészt nyugalmától és kényelmétől megrabolni.

Duilius úgy látszik nem fejezte ki magát elég tapintatosan, mert a fuvalás, jóllehet az elismerést hálásan zsebre rakta, de még dühösebben muzsikált, mint annak előtte. Azt állította, hogy boldognak érzi magát, ha ilyen kiváló hadvezérnek adózhat a művészetével. Nyugalmát és kényelmét, mondá hűséges szívvvel, éppen nem veszélyezteti a fuvalás, mert annyira szereti e hangszert, hogy képes éjjel-nappal megszakítás nélkül játszani, a nélkül, hogy elfáradna. S alázatosan megjegyezte, hogy ő neki itt állami megbízása van, mely ellen Duilius semmit sem tehet, anélkül, hogy ki ne tegye magát annak a gyanúnak, hogy haladatlan a haza iránt. S mire befejezte beszédét, rágyujtott egy régi szerelmi nótára: „Ludus idem, ludus vetus“, még nagyobb édes olvadozással, mint bármikor azelőtt.

Duilius belátta, hogy a muzsikusként igazán van. Rómában közmondássá vált, hogy a köztársaságnak igen rövid emlékezőtehetsége van; s éppen nem volt volna tanácsos, hogy a senatust felingerelje.

Végre egy fénysugár szomorú életében —

A Fmke központi igazgatósága a gerencséri r. kath. népiskolának egy dr. Eben-féle számoló-gépet ajándékozott. Fogadják ezen nemes ajándékért az iskola-vezetőség halás köszönetét.

Szegény iparosok jutalmazása. Néhai báró Wodianer Mór alapítványt tett az önhibájukon kívül elszegényedett, s Nyitra város területén állandóan tartózkodó, Magyarországon honossággal bíró iparosok és kereskedők javára, tekintet nélkül a vallásra. Mindazok, kik ezen segélyezésre igényt tarthatnak: okmányokkal felszerelt bélyegmentes folyamodványukat legkésőbb 1900. szeptember hó 1-ig Nyitra város tanácsánál nyújtásuk be. Megjegyeztetik, hogy azok, kik család ellátásáról gondoskodnak és gyermekekkel bíró özvegynek, kik ipart űznek, egyenlő körülmények között a többi kérelmezők felett elsőbbséggel bírnak; — továbbá, hogy egy és ugyanazon személy két egymásután következő évben az alapítvány élvezetében rendszerint nem részesülhet. A folyamodványhoz következő okmányok mellékelendők: a) hatósági bizonyítvány az iránt, hogy kérelmező magyar honpolgár; b) hatósági bizonyítvány, mely a kérelmező életkorának megjelölése, személyi és családi viszonyainak kitüntetése mellett igazolja azt, hogy vagyontalan és önhibáján kívül elszegényedett; c) hatósági bizonyítvány az iránt, hogy a kérelmező a város területén állandó műhelyvel vagy üzlettel bírt.

Meghívó közgyűlésre. A Fmke 1900. évi aug. hó 28-án d. e. 10 órakor Zólyom szab. kir. városban tartja meg XVIII-ik rendes közgyűlését; ezt megelőzőleg aug. 27-én d. u. 5 órakor Zólyomban, a városház tanácstermében az igazgató választmány tart ülést, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse.

Szépséges kilátások! Az olasz király meggyilkoltatásával kapcsolatban egyik budapesti hírlapnak azt táviratozzák New-Yorkból, hogy az utóbbi hónapok alatt 27 anarkista hagyta el az Egyesült Államok területét a végből, hogy Európában az összes koronás fejedelmeket meggyilkolják. — Lám hova vezet a hitetlenség! Az emberek szívéből kiölik a vallást, kiölik az Isten-félelmet, neveltségessé teszik az Ur szolgáinak gyengéit, vagy ha ilyenekben szűkölködnek, hát költenek, kigondolnak ilyeneket. Azt hirdetik uton-utfélen, hogy „nincs menyország, se pokol“, nem kell félni az Istentől, sem ördögtől. Aztán nem esoda, ha az ilyen minden erkölcsi alapot elvesztett ember nem fél a rendőrtől, nem fél a koronás fejedelmektől sem. A hitétől megfosztott elzüllött egyénre még bizonyos vonzeróval bír az, hogy a gyilkosnak minden mozdulatát ellesik, mit eszik, mint alszik, mit beszél és megtáviratozzák a vi-

Duilius szerelmes lett. De még ekkor sem kerülhetett el a muzsikáló Nemezis. Némelykor ugyan sikerült neki elillannia és észrevétlenül elérnie a susogó berket, hol imádoztával találkozott; de mindannyiszor éppen akkor, midőn bevallani akarta szerelmét, jól ismert hangok ütek meg füleit és tuskön-bokron rohanva ott termett a fáradhatatlan fuvalás.

Duilius végre feladta az egyenlőtlen harcot s feltette magában, hogy zenekíséret mellett teszi meg vallomását. Claudiának nagyon tetszett a dolog, sőt egészen romantikusnak találta ezt az udvarlást; Duilius is, a ki nem nagyon bőbeszédű volt, arra a meggyőződésre jutott, hogy a fuvala pompásan tölti ki a kínos beszélgetési pauzákat.

Nemsokára egybekeltek, s miután Claudia pompásan játszott tibiát, zeneestélyeket rendeztek a fuvalással. Ez meg Duiliusnak nem volt inyére, mert a fuvalás fiatal és csinos ember volt; azért beszüntette a duettekét. Claudia sirt és duzzogott. Claudia anyja azt mondotta, hogy Duilius durva és komisz ember, valóságos szörnyeteg. Házas életök meg volt zavarva, mignem a consulnak azon mentőgondolata támadt, hogy hosszú kéjutazást tesz.

Ez alatt barátjai is rég szakítottak vele. Azt mondták, hogy még az utcán sem lehet

lág minden ujságainak. Az ismeretlen semmiből egyszerre világhírű személyiséget alkotnak. — Reméljük, hogy az olasz király szomorú tragédiája intő példaul fog szolgálni a kormányoknak, mert a vallásos kedély, az Isten büntetésében való hit és félelem nagyobb biztonságot fog szerezni a fejedelmeknek minden rendőri kordonnál. A vakmerő anarkista pisztolyával lyukat lő a legsűrűbb kordonon át; míg a hitében szilárd ember azt el nem sűti.

Földrengés Trencsénmegyében. Zay-Ugrócon aug. hó 2-án, csütörtökön reggel 8 óra 50 perckor egy 5 másodpercig tartó földrengés volt észlelhető és pedig kelet-nyugati irányban, éppen a hol a völgy legszűkebb. Egyenes vonalban terjedt, bizonyos dübörgéssel járt; a jelező lakásán egy új falat szétrepesztett; máshol csak a bútorokat, üvegszekrényeket rázta össze. (Trencsénmegyében Visnyó környékén mintegy 40 év előtt fordult elő egy nagyobb szabású földrengés, melyről Németországban külön térképekkel ellátott munka is megjelent. Szerk.)

Kisfaludy Sándor háza. A lapokat bejárta az a hír, hogy Kisfaludy Sándornak eladták Sümegen volt „házikóját“. Ez a hír, mint értesültünk, ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Kisfaludy Sándor háza, a melyben született, hitvesével, Szegedy Rózával lakott és meghalt, nem volt házikó, hanem igen csinos urilak. Ebben a házban írta azokat az örökszép magyar énekeket a kesergő és a boldog szerelemről. Ezt a házat a költő halála után Ranolder veszprémi püspök vásárolta meg. Árverésre csak egy vagy több olyan házikó került, a melyek Kisfaludy Sándornak a sümegi vár északi oldalán levő majorjához tartoztak. Ezek Kisfaludy Sándor halála után az egész majorral egyetemben Kisfaludy Móríc honvédezzredes özvegyére szálltak örökség gyanánt s az ő birtokában voltak akkor is, a mikor árverésre kerültek.

Liberális gyűlés Rajecen. Trencsénmegyéből írják lapunknak: Megirigyelték a néppárt dicsőségét, mit Rajecen aratott; kissé meg is ijedtek talán a liberális urak és végezve lón: ha török, ha szakad, de nekünk is kell „népgyűlést“ tartanunk! Joguk van hozzá. Nem vitatjuk el e jogot azoktól sem, a kik a múltban a népet megkínózták, szabadságától, polgári jogaitól megfosztani igyekeztek és a kik most is visszakívánják e gyászokorszakot. Ahhoz azonban nincsen joguk, hogy a néppártot megrágalmazzák. Már pedig alá való rágalom, amikor azt írja valaki, hogy „a felvidék hazafias közönsége elvégre meg-

szóba állni vele anélkül, hogy az a gazember tele ne sipolja az ember füleit.

Utóvégre is Duilius alaposan jóllakott vele, s egyszer annyira tudatára jött a dolognak, hogy a fuvalást kicsalta az erdőbe, s ott felhasználta az alkalmat, midőn ez az „Id omnes faciunt“ kezdetű dálnál kissé kifáradt, torkon ragadta őt...

Midőn elhagyta a magános helyet, egyedül volt. Valahol a füben egy darabokra tört fuvala feküdt s mellette egy felismerhetetlen hústömeg, mely úgy nézett ki, mintha muzsikusként volt volna valamikor.

A consul hazament, hogy bevárja, mi fog következni. Nagyon fel volt izgatva, mert nem tudta, miként intézkedik a senatus, s mint fogja a gyilkosságot megboszulni.

Utóvégre mégis csak megkönnyebbült; a senatus megbüntetheti, számtetésbe küldheti, halálra ítélni, de a fuvalástól ez egyszer alaposan megszabadult mindörökre. És ezen gondolatnál jókedvűn csettintett ujjával és táncra perdült. De csakhamar félbeszakította a táncot, mikor látta, hogy lictorok jönnek hivatalos kiküldetésben hatalmas köteggel karjukon. Soká nézte habozva a pecsétet, mielőtt feltörte volna, hogy olvassa a táblát, mely az ítéletet tartalmazta.

Midőn végre elhatározta magát, ajkairól egy

„Jelgelte a pánszláv néppárt titkos és nyílt igaztásait.“ Annak idején epen e lap hasábjain mutattunk volt be egy tükörcsüvegbe a trencsénme gyei liberális urak hazafiságából, bizonyosságul annak: miképen tudnak ők megalkudni azokkal, kiket máskor pánszlávoknak hirdettek. Ne kenjék tehát másra a saját hibájukat! A f. hó 5-én tartandó „népgyűlés“-nek különben ez lesz a programja: 1. Megnyitó beszéd, tartja dr. Smialovszky Valér orsz. képviselő. 2. Közgazdasági kérdés: dr. Pechány Adolf. 3. Párhuzam a szabadelvű és néppárt politikájáról: Haydin Imre. A szabadelvű-párt bizottsága felhívja a polgártársakat, mutatná meg, miszerint „lekiismereti szabadságukat fel nem áldozzák a vak hit kedvéért.“ Ajánljuk e gyűlést és az ott elhangzó beszédeket mindazok szíves figyelmébe, a kiknek még mostanáig sem nyílt meg a szemük és a kik a liberálisokban ártatlan báránycsapatot látnak. Pedig hát: tudja Pál, mit kaszál! A hivatalos apparátus felülről lefelé persze nem tudja, kikből állana a szabadelvű-párt bizottsága, de azért a suba alatt mindent megtesznek a gyűlés előkészítésére.

A magyarok kedvelt ételei a középkorban. Nem ismeretlen dolog, hogy a magyar nép a középkorban igen szívesen zárandokolt egyebek közt Marburgba magyar szent Erzsébet sirjához. Költbe és Aachenbe, hogy a kereszténység nagy erekiéit tisztelje. Ezért építette Nagy Lajos királyunk Aachenben Nagy Károly templomához a máig fennálló magyar kápolnát, gazdagon felszerelte azt és két javadalmat alapított magyar papok számára, kik a zárandokok szolgálatára legyenek. A nagy bucsújárásokat minden hét évben tartották meg, melyre Magyarországból a legfényesebb zárandoklat, mintegy 5000 ember érkezett. Utjukban hazánk fiait mindenütt szíves fogadtatásban részesülének, melynek költségei kegyes alapítványokból teltek. Aachenbe, zárandokutjuk végső pontjára július 9-én délután 2 és 3 óra közt érkeztek Költből és ünnepélyes fogadtatásban részesültek. Öt napig szabad szállásuk és ellátásuk volt itt, az első napon: a Coelestinusok kolostora, a másodikon a marienthali kolostor költségén; 11., 12. és 13-án pedig Aachen városa vendégelte meg őket, mely alkalommal maguk a tanácsbeli urak szolgálták föl nekik kedvenc ételeiket: borsót szalonnával, zsemlyét és sört hozzá. Állítólag tehát ez volt abban az időben a magyarok kedvenc eledele, minthogy ugyanígy vendégelték meg őket Költben is.

A méhek életkora. A méhek életkora szoros összefüggésben áll életviszonyaikkal, azaz könnyebbülést jelentő sóhaj rebbent el, mert az ítélet udvarias volt, sőt egyenesen kedvesnek lehetne mondani. A senatus azt gondolta, hogy a fuvolással valami véletlen baleset történt, s azért Duiliusnak legmélyebb részvétét fejezte ki. De mikor végig olvasta az ítéletet ezer darabra törte a táblát, szétszakította ruháját, haját tépte és kétségbeesésében hempelygett a földön, mert az ítélet végén az állott, hogy a senatus, tekintettel a consul fényes hóstetteire, más két flótást bocsát rendelkezésére, kik remélhetőleg tovább fognak működni hivatalukban, mint elődjök.

Duilius visszavonult szobájába és megcsinálta végrendeletét, azután magára zárta az ajtót, s midőn másnap feltörték, élettelen hullájára akadtak, melynek halavány ajkait ritka mosoly környezte. Rómában senki sem tudta e mosolyt megmagyarázni. Legtöbben azonban úgy magyarázták, hogy ez a feletti örömebből van, hogy hozzátartozóit, ha nem is gazdagon, de legalább rendezett körülmények között hagyhatta. Mert jóllehet összes vagyonát az ellenségnek, a karthagói jótékonyági egyesületeknek hagyományozta, mégis megemlékezett feleségéről és anyósáról is; ezeknek ugyanis mindegyiknek egy-egy fuvolást hagyott végrendeletében. *Anstey C. után.*

helyesebben ázzal, hogy van-e alkalmuk dolgozni, vagy sem. Nyáron, mikor nappirkadástól késő estig kijárhatnak, úgyszólván agyondolgozzák magukat, s ritkán élnek tovább öt-hat hétnél, beleszámítva azt az időt is, a melyet a bölcsebből való kibúvás napjától a teljes megerősödésig, azaz az első kirepülésig a kaptárban töltenek; míg ellenben a későn ősszel költött méhek április, sőt május végeig is élnek. Az anya öt évig is él, ha magára hagyják, de nemző képessége a legtöbb esetben már a harmadik évben erősen hanyatlik. A here elete csak ritkán nyúlik hosszabbra két hónapnál, mert a rajzás befejeztével a méhek kiűzik a korábban oly szívesen látott és gyengédn dédelgetett naplopó urfiakat, a kiknek immár semmi hasznát sem vehetik. De megessék, hogy egyik-másik kaptárban egy-két herét egész télen át megtűnnek. Különben a méh is úgy van, mint a nyul: ritka náluk a természetes halállal való kimulás.

Vizenfutó. Grossmann kapitány vizenfutó talpakat talált fel, és már alkalmazásba is hozta a Rajnán. Ezen talpak nagyon hasonlítanak a „sky“ elnevezés alatt ismert hótalpához, csak hogy pléhből vannak és belülről üresek. Hosszuk 4 méter, átmérőjük 60 ctm. Ezen talpat Grossmann kapitány a lábára erősíti és egy kezében szabadon tartott evező segítségével a leggyorsabb mozdulatokat tehet bármely oldalra. A feltaláló kapitány két év alatt vizenfutó lábainak segítségével már 20 emberéletet mentett meg a vízbeüléstől.

III. Viktor Emánuel életéből. Most, hogy a nápolyi herceg trónra lépett, életéből számtalan adomát ujtának föl. Különösen sok történetet tudnak, amely jellemzi montenegrói Heléna és Viktor Emánuel boldog házasságát. A legnagyobb és a legváratlanabb öröm, amelyben Heléna annak idején vőlegényét részesítette, az volt, hogy kívülről megtanulta — Dante: Pokolának harmadik énekét. És minő ügyességgel vitte a beszéd sorát Dantera!

— Megállj csak, hogyan is szól a fölirat a pokol kapuján?! Várj, — ne mondd meg, — ah igen, már tudom! — És gyönyörű organumával, meg kissé felénk, idegenszerű olasz kiejtésével elkezdte: „— Per me si va nella città dolente...“ És így tovább, tovább, végig az egész harmadik énekét. Csak egyszer kellett rajta megkönyörülnie a hercegnek és egy szót sügnia.

Ismeretes, hogy a herceget maga Margit királyné nevelte, aki különösen a művészet szeretetét oltotta fiába. Még külön meséket is írt számára és „A rossz meg a jó herceg“-ről szóló mese különösen nagy hatást gyakorolt a királyfiára. Együtt olvasták a költőket: az olasz, a német, a francia és — a latin remekírókat. Mert fia kedvéért a holt nyelveket is megtanulta a királyné. Így fejlesztették Viktor Emánuel szellemét, eszményi világfelfogását és szíve derűségét.

Hébe-hóba a királyfi a zajosabb mulatságtól se riadt vissza. Erről tesz tanúságot az a nap, amikor megkérvén Heléna kezét, Antivariban hajóra készült, hogy haza térjen.

— Herceg, — mondta neki Lipovác, az ismert montenegrói „hős“ és brigadéros, — ma még iszunk egyet és pedig montenegrói módra!

— Hát az hogy van?

— Ugy, hogy addig iszunk, míg mindnyájan az asztal alatt nem leszünk.

— Az Isten szerelmére — kiáltott föl a herceg — soha!

— De igen, kell, jere csak — mondta Danilo és karonfogva vitte jövendő sógorát. Erre aztán megkezdődött az áldomás, amely Montenegro évkönyveiben emlékezetes marad. A királyfi még ma is összeborzad, ha felszólítják:

— Igyunk montenegrói módon!

Fürdők látogatása. Pöstyén fürdőt, a hozzánk érkezett 78. számú névjegyzék szerint eddig összesen 3897 fürdővendég látogatta.

Fürjviadatok. Kinában a fürjkakasok veszekedő természetét az ottani lakosok mulatságra használják föl, eppen úgy, mint Spanyolországban és Angliában annak idején a kakasviadokat szerették. Viadokra a fürjeket nevelik és egészen szakszerűen trenirozzák, úgy, hogy ezek annyira veszekedő természetűekké válnak, a mennyire csak lehetséges. Ezt a sportot különben már a régi rómaiak is üzték s régi följegyzések szerint, egyszer egy előkelő embert akasztottak föl csak azért, mert egy ilyen legyőzhetetlen verseny-fürjet levágatott a király asztala számára. Olaszországban, hol minden egyes fürjcskére egy tucat fürjfogó leskelődik, a fürjviadalt rendkívül barbár módon hajtják végre. A versenyfürjet megvakítják és egy madzagon kötve a kukoricás földre helyezik el. Mihelyt valahol egy hívó hangot hall, elkezd keményen szólni és a környékből sok fürjet csal magához, melyeket aztán egy vékony hálóval elfognak.

A meglőtt anya és unoka. A trencsén-baáni járás Ksinna községében Bartek Ferenc erdőőr az előző vasárnapon vadászatra készült. Ezen célból vadászfegyverét megtöltötte s hazának falához támasztotta, s szobájába ment, honnét alkalmasint a még szükséges eszközeit akarta elhozni. Alig hogy befordult, 14 éves kis fia atyjának fegyverével edes anyját, ki karján kis unokáját tartotta, ijeszgetni akarta s célba vette őket; nem tudva arról, hogy a fegyver meg van töltve, kakasát felhuzta s anyjára célzott. A fegyver elsült, s az anya unokájával együtt a földre rogyva, néhány görcsös hörgés után meghalt. Az atyai gondatlanságnak szörnyű áldozata ez, mely mindenkinek példál szolgálhat jövőre, hogy löfegyvereit nagyobb gondtal és felügyelettel kezelje.

Excentrikus toalettek. A modern európai asszony ruhájának pompája távolról sem hasonlítható össze a kínai vagy japáni szépségek toaletteivel. Li-Hung-Csang alkirály feleségének, a ki kínai felfogás szerint az egyik legszebb asszony Kinában, nem kevesebb, mint ötszáz arannyal áttört ruhája és háromszáz drága szoknyája van. Sada hercegnőnek, a japáni trónörökös fiatal feleségének a kelengyéje több mint öt millió koronába került s ez óriás összegnek felet a hercegnő családja, felét pedig a vőlegény atyja, a mikádó fizette. A hercegnő ugyanis két kelengyét kapott, egy európai, melyet Párisból hozattak és egy japánit, tömérdek drága nemzeti ruhával. Az amerikai milliomosok feleségei és leányai is rendkívül drága ruhát viselnek, ha bálókán vagy mulatságokon megjelennek. Wallace Celia asszony Csikágóban mulatságot rendezett, melyen százötvenezer korona értékű ruhában vett részt. Ebből az összegből százezer koronába került a valódi brüsszeli csipke, a többi az arannyal himzett seiyemruhára és a gyémántdiszítésre esett. Híresek voltak Kóburg Lujza hercegnő toalettei is, a melyeket annyiszor emlegettek annak idején, mikor a hercegnő regénye közeledett szomorú végéhez. Ah, ezek az asszonyok!

Közgazdaság.

A lecsapolás befolyása a talaj termékenységre.

Ismeretes, hogy a növényzet víz nélkül meg nem élhet. Az képezi éltető elemét s ha megfelelő mennyiségben nem áll rendelkezésére, fejlődése menetében megakad. A víznek ezen fontos szerepe teszi kötelességévé minden gazdának azt, hogy földjének vízkészletét növelje, illetve annak kiszáradását a lehetőségig megakadályozza. De másrészt az is ismeretes, hogy a víznek túlságos nagy mennyiségben való jelenléte ép oly baj, mint a vízhiány. Ideig-óráig kibírja ugyan a növény úgy a vízhiányt, mint a vízbőséget, azonban ha ezen utóbbi állapot sokáig tart, úgy megsínyli azt, mert a vizenyős talaj nagyon hideg, rajta a

miből
ak. —
tragé-
oknak,
ésében
og sze-
donnal,
lő a
szilárd
ében.
eggel 8
öldren-
irány-
mes vo-
jegyző
ol csak
Tren-
40 év
frenés,
el ellá-
lapokat
ak elad-
f, mint
meg a
melyben
akott és
csinos
örökszép
zerelem-
tanólder
re csak
melyek
oldalán
Sándor
Kisfa-
k örök-
kkor is,
rencsén-
a nép-
ssé meg
ve lón:
népgyű-
vitatjuk
a népet
el meg-
zakiván-
ninesen
ik. Már
valaki,
gre meg-
ber tele
ott vele,
ak, hogy
használta
nt“ kez-
a öt...
edül volt.
a feküdt
mely egy
lamikor.
mi fog
ert nem
int fogja
lt; a se-
heti, ha-
alaposan
dolatnál
perdült.
mikor
küldetés-
ézte ha-
na, hogy
azta.
airól egy

növények fejlődése hosszú, a levegőnek a talajba való jutása meg van akadályozva, a savanyú humusz képződésre alkalom nyílik s mindez együttevve a növény elcsenevezését, sőt teljes kipusztulását vonja maga után.

A vizenyős talajok javítása tehát a talaj termékenységének fokozása céljából elkerülhetetlenül szükséges feladat, annál is inkább, mert a mai gazdasági viszonyok között soha figyelmen kívül nem hagyható jelszó gyanánt kell tekintelnünk azon mondást, hogy két kalászt termeljünk ott, a hol eddigelé csak egy is alig termett meg.

Kérdés azonban, hogy akkor, a midőn vizenyős területeink javítását lecsapolás által tervbe vesszük, ezen lecsapolás nem lugoza-e ki a növényi tápanyagokat s nem von-e el a földtől oly vízmennyiséget is, a melyet a növény még hasznára tudna fordítani.

E kérdéssel szemben eddigelé általánosságban azon felfogás uralkodott, hogy a lecsapolás a földnek nincsen ártalmára, amennyiben azzal egyrészt csakis az ártalmas vízfólosleget távolítjuk el s nem az összes vízkészletet, másrészt a növényi tápanyagok kimosatását, kilúgozását elő nem idézhetjük, mert a talaj fontosabb növényi tápanyagokat absorbeálni, lekötni visszatartani képes.

Az újabb kísérletek ellenben e felfogást csak részben igazolják. Azt mondják ugyanis kutatóink, hogy a felesleges nedvesség eltávolítása szükséges ugyan, de másrészt az sem tagadható, hogy azzal nemcsak a talaj tápanyag készletét csökkentjük, hanem több vizet is távolítunk el, mint a mennyi szükséges, illetve megengedhető volna.

A mi az első t. i. a tápanyagkészlet kilúgozását illeti, arra nézve megjegyezhetjük, hogy az sem a kália, sem a foszforsavra, sem az ammóniakra nem vonatkozhatik, mert ezen tápanyagokat a föld igen nagy erővel absorbeálja és védelmezi a kimosás ellen; ellenben vonatkozik a salétromsókra, a melyeket egy kiadós eső tekintélyes mennyiségben lugoza ki s különösen akkor, midőn a föld nincsen növényzettel borítva.

Hogy ezen veszteséget — a mely némelykor igen nagy lehet — elkerülhessük, tanácsos a lecsapolásra berendezett földeken az aratás befejezésével azonnal oly növényeket termelni, melyek az ottlevő salétromsókat felveszik s aztán ezeket zöldtrágya gyanánt alászántani. Ez alászántás által azon salétromnitrogént, a mely egyébként kimosódott volna, visszatartjuk s bár nem salétrom alakban a következő növény rendelkezésére bocsátjuk. A talaj termőképességének javítása céljából tanácsos lesz továbbá a területeket részint közvetlenül a vetés előtt, részint fejtágyaként nitrogén — főleg salétromtartalmú trágyákkal kis mértékben trágyázni.

Telefon.

R. urnak. Hogy Umberto királyért „micsoda jogn” rendelt elő ő Szentégyházi gyászmisét, annak nagyon világos magyarázata van. Egyszerűen pápai jogn. — Az egyházi jognak — amennyiben nem természeti, vagy pozitív isteni jogról van szó — főforrása a pápa. Ő elrendelheti, hogy bizonyos esetekben, bizonyos egyházi kezszerekben nem részesíthetők a hívek. És ha látja, hogy vannak körülmények, a melyek ez intézkedésnek visszavonását teszik szükségessé: vissza is vonhatja azt. Már pedig a jelen eset bizonyára azok közé tartozik. — A másik kérdésre vonatkozólag feleletünk az, hogy a síralombházban levők is kapnak lelkeszt.

Dr. T. Megkaptuk a nagy-bittsei hid anzikszkártyáját. Köszönet érte. Pompás három iv van rajta, és a vágvolgyi vasut csakugyan alatta halad; de amit addig nem tudtuk érteni. Attól tartunk, hogy a kotessioiak eldísputálják önöktől.

R. J. A vasuti menetrendet lapunk térszúke miatt eddig nem hozhattuk. Kivánságára és a kongresszusra utazók kényelmére most lenyomatjuk.

Rajecre. S. kanonok ur, nem mint jeleztük, Badenbe, hanem újabb orvosi tanács következtében egy bécsi sanatoriumba ment, hol e hét elején egy életveszélyes műtétnek vetette magát alája, állapota javul.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1900. augusztus 1-től.

Galántha—Zsolna és vissza.

Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomás	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
	10.20	2.30	3.00	ind. Galántha	érk.	2.27	12.00	6.30
	"	2.41	3.09	" Gány	ind.	2.15	11.50	"
	10.34	2.51	3.17	érk. Szered	"	2.03	11.39	6.14
	10.35	2.56	3.19	ind. Szered	érk.	1.58	11.36	6.12
	"	3.03	"	" Sur	"	"	11.29	"
	"	3.13	3.32	" Szilád-Zéle	"	1.43	11.20	"
	10.52	3.26	3.42	érk. Lipótvár	ind.	1.30	11.07	5.53
8.20	11.02	3.41	4.01	ind. Lipótvár	érk.	1.04	10.42	5.43
8.37	"	3.56	4.14	" Nagy-Kosztolány	"	12.23	10.26	"
8.46	"	4.03	"	" Drahóc	"	"	10.18	"
8.59	11.24	4.20	4.45	" Pöstyén	"	12.39	10.08	5.24
9.17	"	4.39	5.00	" Brunóc	"	12.22	9.47	"
9.36	11.44	5.03	5.13	" Vág-Ujhely	"	12.11	9.32	5.02
9.45	"	5.14	5.22	" Bohuszlavic	"	12.00	9.09	"
9.55	11.57	5.25	5.31	" Melcsic	"	11.52	8.57	4.48
10.13	"	5.47	5.48	" Trencsén-Isztebnik	"	11.35	8.33	"
10.21	12.14	5.55	5.53	" Trencsén	"	11.30	8.26	4.35
10.34	12.23	6.08	6.05	érk. Tepla-Trencsén-Teplic	ind.	11.17	8.10	4.25
10.43	12.30	6.32	6.14	ind. Tepla-Trencsén-Teplic	érk.	11.08	7.30	4.19
10.53	"	6.41	6.23	" Dubnic	"	11.00	7.22	"
11.05	12.44	6.52	6.36	" Ilava	"	10.50	7.12	4.08
11.16	"	7.02	6.47	" Lédec	"	10.40	7.02	"
11.23	"	7.09	6.55	" Bellus	"	10.34	6.56	"
11.39	1.01	7.22	7.10	" Puchó-Kocskóc	"	10.21	6.44	3.31
11.59	1.15	7.41	7.30	" Vág-Beszterce	"	10.02	6.27	3.58
12.26	1.32	8.07	7.56	" Nagy-Bittse-Predmér	"	9.40	5.59	3.21
12.42	"	8.22	8.11	" Hricsó	"	9.27	5.45	"
1.00	1.55	8.39	8.28	érk. Zsolna	ind.	9.10	5.23	2.58

Tótmegyer—Privigye—Bajmóc és vissza.

Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomás	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
4.15	11.55	4.10	7.20	ind. Tót-Megyer	ind.	9.22	3.28	6.56
4.26	12.06	4.21	7.31	" Annamajor	"	9.12	3.18	6.45
4.37	12.17	4.32	7.42	érk. Nagy-Surány	ind.	9.02	3.08	6.34
4.45	12.27	4.37	7.50	ind. Nagy-Surány	"	8.52	2.58	6.22
4.56	12.39	4.48	8.02	" Ondrohó	"	8.41	2.47	6.11
5.08	12.51	5.00	8.14	" Komjáth	"	8.32	2.37	6.02
5.40	1.23	5.33	8.47	" Nyitra-Ivanka	"	8.02	2.07	5.32
5.57	1.40	5.50	9.01	érk. Nyitra	ind.	7.44	1.49	5.10
6.02	1.45	5.55	"	ind. Nyitra	érk.	7.39	"	4.30
6.22	2.05	6.15	"	érk. Üzbégh	ind.	7.19	"	4.10
6.23	2.07	6.16	"	ind. Üzbégh	érk.	7.18	"	4.00
6.41	2.25	6.34	"	" Vicsáp-Apáti	"	6.59	"	3.40
6.51	2.35	6.44	"	" Szomorfalu	"	6.53	"	3.33
7.13	3.02	7.07	"	" Nyitra-Ludány	"	6.30	"	3.07
7.37	3.25	7.30	"	" Nagy-Tapolcsány	"	6.12	"	2.44
7.54	3.42	7.47	"	" Bossány	"	5.49	"	2.22
8.11	3.58	8.04	"	" Nyitra-Zsámbokrét	"	5.33	"	2.06
8.20	4.07	8.13	"	" Kis-Bélic	"	5.24	"	1.57
8.24	4.11	8.17	"	érk. Nagy-Bélic	ind.	5.20	"	1.53
8.34	"	8.22	"	ind. Nagy-Bélic	érk.	5.15	1.38	"
8.45	"	8.33	"	" Simony	"	5.06	1.27	"
8.55	"	8.41	"	" Nagy-Ugróc	"	4.59	1.18	"
9.06	"	8.52	"	" Oszlány	"	4.48	12.55	"
9.15	"	9.01	"	" Nyitraszeg	"	4.40	12.44	"
9.32	"	9.17	"	" Nemes-Kosztolány	"	4.29	12.29	"
9.45	"	9.30	"	" Nyitra-Novák	"	4.14	12.06	"
9.58	"	9.43	"	" Koós	"	4.02	11.49	"
10.10	"	9.55	"	érk. Privigye-Bajmóc	ind.	3.50	11.35	"

Nyitra—Lipótvár és vissza.

Sz. v.	Sz. v.	Vegy. v.	Állomás	Sz. v.	Vegy. v.	Vegy. v.
6.30	9.50	3.44	ind. Nyitra	érk.	9.35	1.30
6.44	10.04	4.04	érk. Üzbégh	ind.	9.22	1.10
6.46	10.05	4.07	ind. Üzbégh	érk.	9.20	1.06
7.02	10.21	4.29	" Elecske	"	9.06	12.46
7.17	10.34	4.47	" Récsény	"	8.58	12.31
7.36	10.49	5.11	" Galgóc	"	8.35	12.00
7.44	10.57	5.22	érk. Lipótvár	ind.	8.25	11.40

Nagyszombat—Kutti és vissza.

V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Állomás	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.
	5.12	12.25	8.05	ind. Nagyszombat	érk.	4.42	9.47	4.30
	5.32	12.51	8.30	" Bogdány-Selpóc	"	4.24	9.26	4.09
	5.47	1.13	8.52	" Bélaház	"	4.11	9.09	3.53
	6.11	1.42	9.21	" Nádas-Szomolány	"	3.56	8.48	3.31
	6.44	2.21	10.00	érk. Nyitra-Jablonic	ind.	3.15	7.59	2.42
3.55	6.48	2.41	"	ind. Nyitra-Jablonic	érk.	"	7.49	2.28
4.27	7.14	3.23	"	" Szenic	"	"	7.25	2.04
4.42	7.27	3.38	"	" Királymajor	"	"	6.58	1.34
4.57	7.41	3.56	"	" Bur-Szt.-Miklós	"	"	6.39	1.17
5.10	7.54	4.20	"	" Mária-Sasvár	"	"	6.21	1.00
5.30	8.10	4.40	"	érk. Kutti	ind.	"	5.50	12.25

A vonallal aláhúzott számok az éjjeli időt jelentik.

Nyílt tér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilatkozat.

A „Neutra-Trenchiner Zeitung“ mult heti számában jónak látta bizonyosan valakinek felbízatosára engem megtámadni, aminek egész éle odairányul, hogy tönkre tegyen. Azon badar állítása, hogy hideg fürdőbe kutyáknak is engedek bejáratot: hazugság; én ezt soha senkinek nem engedtem meg, hogy kutyáit fürdőben fürössze. Ezt valószínűleg valaki kenyéririgységből eszelte ki, ki fürdöm sűrű látogatottságát irigy szemmel nézi.

A „Neutra-Trenchiner Zeitung“-nak pedig azt a tanácsot adom, ha 30 esztendő át nem tudja megtanulni, mi az a journalistikai tisztesség, hogy előbb győződjék meg a kapott hír valódiságáról, és ne vegyen fel minden légből kapott kacsát laptölteleknek.

Özv. Arnold Edéné,
fürdő-tulajdonos.

HIRDETÉSEK.

Alapított 1869-ben

NYITRAI NÉPBANK

mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat, betéti könyvecskéket;

kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben;

előleget ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek, részvények- és másnemű értékpapírokra;

elád és vesz mindennemű értékpapírt napi árforlyamban;

felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

HIRDETMÉNYEK

a „Nyitramegyei Szemle“ részére

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban, Nyitrán, Papnevelde-utca 9. sz.

Tizenegyedik zarándoklat Nagy-Mária-Cellbe.

Kedves Keresztények! Nem történt s nem is fog történni soha e világon oly nagy esemény, mint volt az emberi nem megváltásának nagy műve, mely ezelőtt 1900. évvel történt. Ennek az örökké nevezetes, soha el nem muló eseménynek most üljük tizenkilenc százados emlékét. A kereszténység közös atyja, a dicsőségesen uralkodó XIII. Leó pápa, e szent aggastyán, ebből az alkalomból jubileumot hirdetett a századot lezáró jelen évre, melyet e miatt „szent évek“ nevezünk, amely összeesik egy másik nevezetes eseménnyel, Magyarország kereszténységének, a magyar királyság megalapításának 900 jubilaris évével. A vázolt eseményeknek ez a szerencsés találkozása, nekünk magyaroknak kétszeresen köteletségünké teszi, hogy azoknak emlékét, úgyis mint e honnak polgárai, minél illőbb módon megünnepeljük.

Az ünnepségek és ájtatosságok ama sorozatában, melyeket az e célra megalakult országos központi bizottság kijelölt, ott vannak a zarándoklatok is, melyeket a Szentséges Atya is ajánl, mint olyanokat, melyek alkalmasak bennünk a hitet felébreszteni, lelki életünk megújítását elősegíteni, ami tulajdonképen céloztatik, hogy a keresztényeknél elérjék s maradandó legyen.

Alulírott ilyen szándéktól vezéreltetve zarándoklatot hirdet Nagy-Mária-Cellbe, az idén különös tekintettel a fent vázolt eseményekre, s felhívja a nyitraiakat és minden rangu keresztényt nagyot és kicsinyt, gazdagot és szegényt, akik a távoli országokban fekvő kegyhelyekre, Rómába, szent földre stb., el nem mehetnek, hogy csatlakozzanak hozzá, s vele együtt ott az Istenanya, a szeplőtelenül fogantatott Boldogságos Szűz Máriának ezen kies fekvésű régi kegyhelyén, keresztény imádatlall leborulva, Jézus, az ő szent fia, az isteni Megváltó iránt, ne késsenek hálás szívvél bemutatni hódolatukat, megemlékezve az irás ama szavairól: hogy nincs másban üdv, mint a mi Urunk Jézus Krisztusban, kinek áldassék és dicsőitessék az ő szent neve mind örökkön örökké. Amen.

A zarándoklat indul folyó évi augusztus hó 23-án 10 órakor délelőtt a nyitrai vasúti indóházból Galgóc - Lipótvár - Bécs - Szent-Pöltenen át.

A zarándoklatban részt vehetnek magyarok, tótok és németek egyaránt.

A búcsusok felkértenek, hogy igyekezzenek a zarándoklathoz való csatlakozásukat minél előbb bejelenteni már csak saját érdekükben is, mert csak akkor tarthatnak számot igényeik kielégítésére, ha a rendezőnek mód adatik a szükséges intézkedések korán való megtételére.

Mit a vidékiek levelező-lapokon vagy plebánosaik, a nyitraiak pedig a Mária-hegyi lelkésznél vagy Czeizel Antai alsó-városi káplán úrnál személyes jelentkezés által eszközölhetnek.

A záros határidő augusztus 20-ik napja bezárólag, melyen túl a bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Szállásról, kocsikról s más egyébről, mi az ilyen együttes utazáshoz szükséges és kívántatik, gondoskodva van. (Landauer 8 frt, omnibus 4 frt egy-egy ülés Liliomföldről Mária-Cellbe és vissza) használata szintén a bejelentésnél határozottan és világosan bemondandó.

A vágvölgyi vonalon, nemkülömben a Privigyéről s közbeeső állomásokról utazó bususok figyelmeztetnek, hogy ugyancsak a fent kitett napon augusztus 23-án reggeli személyvonattal induljanak s jegyet váltsanak amazok Pozsonyig, az utóbbiak pedig csak Nyitraig.

Eitenben a búcsusoknak ama része, mely Tótmegyér és Pozsony közti állomásokon fog felszállni, használja a délutáni személyvonatot, mely Tótmegyerről 1 óra 22 percekor indul.

A zarándoklat tart hét napig s több pap és egy orvos fogja kísélni. Végül pedig felkértenek a főt. plebánia-hivatalok, úgyszintén a katolikus, kivált buzgalmi lapok szerkesztősegei, testvéri szeretettel, hogy jelen zarándoklat-hirdetésünket, a jó ügy érdekében felkarolni, azt hiveikkel közölni, a beiratásokat eszközölni, illetve azokat a záros határidőn belül beküldeni sziveskedjenek.

Kelt Nyitrán, szent Anna napján, az Úrnak 1900-ik esztendejében.

Kottesovszky Alajos,
boldogasszonyi lelkész.

Nos cum prole pia, benedicat virgo Maria!

Egy személyre szóló jegy ára Nyitráról: II. oszt. 15 frt, III. oszt. 9 frt. Vág-Sellyéről: II. oszt. 12 frt 80 kr, III. oszt. 7 frt 50 kr. Galgóc-Lipótvárról: II. oszt. 13 frt, III. oszt. 7 frt 70 kr. Pöstyénről: II. oszt. 13 frt 70 kr, III. oszt. 8 frt 20 kr. Nagy-Mária-Cellbe és vissza.

4325/1900. tlkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Buzalka Antal és neje örököseinek** önkéntes árverési ügyében f. 1900. évi március hó 28-án megtartott árverést, a gerencséri 184. és 193. sz. tjkvekben foglalt birtokra vonatkozólag dr. Bangha Istvánnak magasabb vételári utóajánlata folytán hatályon kívül helyezvén, ezen birtokra, és pedig a gerencséri 184. sz. tjkvben + 1. sorsz. alatt foglalt Buzalka Antal nevén irt ingatlan 462 korona, — a gerencséri 193. sz. tjkvben Buzalka Antal és neje szül. Mészáros Mária nevén irt + 1—7. sorsz. ingatlanokból, a + 1. sorsz. 44 korona, — a + 2. sorsz. 40 korona, — a + 3. sorsz. 44 korona, — a + 5. sorsz. 37 korona, — a + 6. sorsz. 200 korona, — a + 7. sorsz. 22 korona megajánlott összegek, mint ezennel megállapított kikiáltási ár mellett újabb árverési határidőül **1900. évi augusztus hó 9-ik napjának reggeli 9 óráját Gerencsér község házához az alábbi árverési feltételek mellett tűzte ki.**

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a leteendő, illetőleg annak előzetes letétele igazolandó.

A vételár az árverésnek jogerőre emelkedésétől számítandó 90 nap alatt három egyenlő részletben, az árverési feltételekben említett módzatok szerint 6% kamatokkal együtt fizetendő, — a bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A többi árverési feltételek ugy ezen bíróságnál, valamint Gerencsér község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a fent kitüntetett becsérték.
2. Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénz címén készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban, az árverést vezető bírói kiküldött kezébe letenni, esetleg annak az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a szerinti letételét igazolni.

3. Az árverésre kitűzött ingatlanok a fenti kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

4. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben, az árverés napjától számított 90 nap alatti időközben, ugyanazon naptól számítandó 5% kamatokkal együtt, a nyitrai kir. adó, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni; a bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

Vevő köteles az árverés alá került ingatlanokon levő épületeket, azoknak kikiáltási ára erejéig tűzkár ellen biztosítani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok birtokba vételére nézve, az 1881. évi LX. t.-c. 180. és 181. §§-ai irányadók.

Az árverésen megvett ingatlan tulajdonjoga, a vételár és kamatainak teljes befizetése után, a vevő javára hivatalból bekebeleztetik.

A vétel után járó kincstári illeték, valamint az ingatlant terhelő adók, szőlő dézsma, urbéri és más hasontermészetű váltságok az árverés napja után esedékes részletei, a vevőt terhelik.

A mennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a végrehajt. eljárás 185. §-a értelmében, vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, bármely érdekelt fél kéretére újabb árverés fog elrendeltetni.

Nyitrán, kir. törvényszék, mint tlkvi hatóságnál, 1900. évi június hó 12-én.

(P. H.)

Simonffy,
kir. tszéki bíró.**Egy fiatal keresztény
kereskedő-segéd**

fűszer vagy vegyesáru szakmából,

alkalmazást nyer

Wunder János Fia

vegyeskereskedésében Privigyén.

Ugyanott egy jó házból való

keresztény fiú

tanoncul felvétetik.

**Friedenstein-féle
Kereskedelmi iroda**

BUDAPEST,

VII. Damjanich-u. 33.

5-12.

megszerzi legelső külföldi cégek **képviselét** és ajánl alkalmas **képviselőket**. Megbízható **információk** cégek és magánosok felett. Kétes és avult **követelések behajtása. Kutatások.**

Bővebbet 10 fillér beküldése ellenében portómentesen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas-kálit,

kénsavas-ammont,

KOVASAVAS-KÁLIT,

(dohánytrágyázásra)

KÉNPORT, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)**RÉZGÁLICOT,** 98—99%

legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.